

"עוד לא נולדה בורסה שרק עולה!"

פירסום של יוזמה זו הייתה הסיבה שפירסום צצה את הבלון.

אתה אומר שהפירסום לידעה כי מישרד-האוצר עומד ל- שנות כמה מדרכי הפעולה של קרנות-הנאמנות, הוא שגרם לבי- הלה בבורסה. מי שנה אם כך - האוצר או העיתונות?

לא יודע, כי אני לא יודע באיזו צורה

אין זניה

שאפשר להגיד לגביה ולעולם חוסן.

נתן מישרד-האוצר פירסום, אם בכלל, לידעה. יתכן מאוד שהיתה כאן הדלפה.

איך לדעתך צריך היה להביא את הידיעה הזו לידעה? ציבור?

אילו רק חיכו 24 שעות, אילו הביאו את זה לפירסום ביום חמישי אחרי-הצהר- הריים, זה כבר יכול היה להיות גורם ממתן. אילו פירסמו הסבר מפורט על המניעים שהביאו ליוזמה הזאת, אילו הסי- בירו שהיוזמה לא תבצע מהיום למחר, שכל הסיפור צריך לעבור תהליך חקיקה מורחב, נדמה לי שזה היה נקלט אחרת, ולא היה גורם למין - איך לומר במילים עדינות - תגובה.

היום יום שני. אני יושבת איתך כמישרדך, ובקומה למעלה האולם כמרחקה. מניות יורדות מלאים, הברוקרים מתרוצצים, אפילו הכרחית איבדה את סבל- נותה וביקשה מהקהל להתאזר ב- סבלנות ולא להתעצבן. למטה ב- פסז, למרות הגשם והרוחות, מת- גודדים הלא-מאשרים שאינם יכיר לים להיכנס לאולם המיסחר. יש בהם אנשים שאיבדו את כל כפי- פם, אנשים רבים שאינם נמנים עם העשירון העליון דווקא. מה היתה מציע ברגע זה למשקיע הקטן?

הייתי אומר לו שני דברים: דבר ראשון, הייתי אומר לו את מה שאמרת לפני חודש ולפני חצי שנה: בדוק היטב כמה שאתה הולך להשקיע, כמה זה שווה וכמה אתה הולך לשלם. כי לכל דבר יש ערך ממשי, וערך לא ממשי לא יכול להחזיק מעמד לאורך זמן. היום יש מגיות שגרי- שמו בהן עשרות אחוזים, אנשי המיסחר שאלו אותי אם לעצור את הירידות או להתיר לשוק לעשות את שלו. התשובה שלי היתה: אם השערים נמוכים או גבו- הים, לא הבורסה קובעת. אלא הציבור שנותן את הוראות המכירה. לכן אני לא חושב שהבורסה צריכה להתערב ולעצור את הירידה. הציבור עצמו צריך לדעת מתי ואם לתת הוראות מכירה, ולכן אני אומר למשקיע: בדוק היטב והתבסס על קריטריונים כלכליים, כי בסופו של דבר, בטווח הארוך, זה מה שיקבע את ערך הנייר.

כל אלו הם דיבורים הנשי- מעים טוב. מה היתה מציע למשי- קיע הקטן לעשות פכנית?

מניית הייתי אומר לו: אם נתת הר- ראה והחלטת כמה שווה לך לשלם עבור מניה, הגבל את הוראתך בשער, ואל תפי- קיר את גורלך בידי כוחות השוק.

מי הם כוחות השוק?

כל מי שפועל בשוק, מוסר פקודות בשוק, ובהתאם לפקודותיו נקבעים ה- מחירים.

מה בדיוק קרה באותו יום חמישי?

פורסמה באמצעי-התיקורת כוונת ה- אוצר לנקוט יוזמה בתחום החקיקה, כדי לשנות כמה מדרכי הפעולה של קרנות- הנאמנות, בקשר להשקעת הכספים עלידי- חברות המנפיקות ניירות-ערך לציבור.

מה בדיוק רצה האוצר לע- שות?

עוברת תקופת-ביניים בין הזמן שהחברה מגייסת כסף, ועד שהיא עושה בו שימוש. בתקופה זו חברה צריכה לשמור על ערך הכסף, וחלק מהחברות נהגו לעשות זאת עלידי השקעה בשוק המניות. דובר על חיוב החברות להשקיע בניירות-ערך ממי- שלתיים.

מה כדרכך מבחיך בזה?

היוזמות האלה של האוצר קיבלו באמ- צעיה-התיקורת פירסום מוגזם ולא מובהר- דיו, והתפרשו עלידי הציבור בצורה של- דעתי לא תאמה את הכוונות שעמדו מ- אחרי היוזמות. ואז נוצרה בהלת מכירות מסויימת, שקיבלה תאוצה מהבנקאים, כי תוצאה מידיעה חוזרת ברדיו, שאמרה כי אנחנו שוקלים הפסקת המיסחר באותו יום.

מה היה מקור הידיעה?

לא יודע. אני רק יכול לדעת אם מי- שחר שקל או לא שקל להפסיק את ה- מיסחר, ובשלב זה אף אחד לא שקל דבר כזה.

האם לא ניסיתם לברר למי

אילו היה האוצר מכריז את המניעים שהביאו ליוזמה, והיה מסביר שהחקיקה לא תתבצע מהיום למחר, היתה נמנעת - איך לאמר במילים עדינות - יוזמת תגובה

היה עניין בפירסום ידעה שבי- זאת, שלפנתך לא היתה נכונה?

התקשרתי עם הרדיו, והבהרתי שאין כל שיקול כזה. הודעתי שהמיסחר יתנהל כרגיל. אחר-כך, בשלב מסויים, שמעתי שיש תנועת מכירות ערה.

מדוע אתה מתבטא כדכך בעדינות? מדוע במקום, תנועת מכירות ערה אינך קורא לילד בשמו ואומר שנוצרה תנועת מכירות היסטרית?

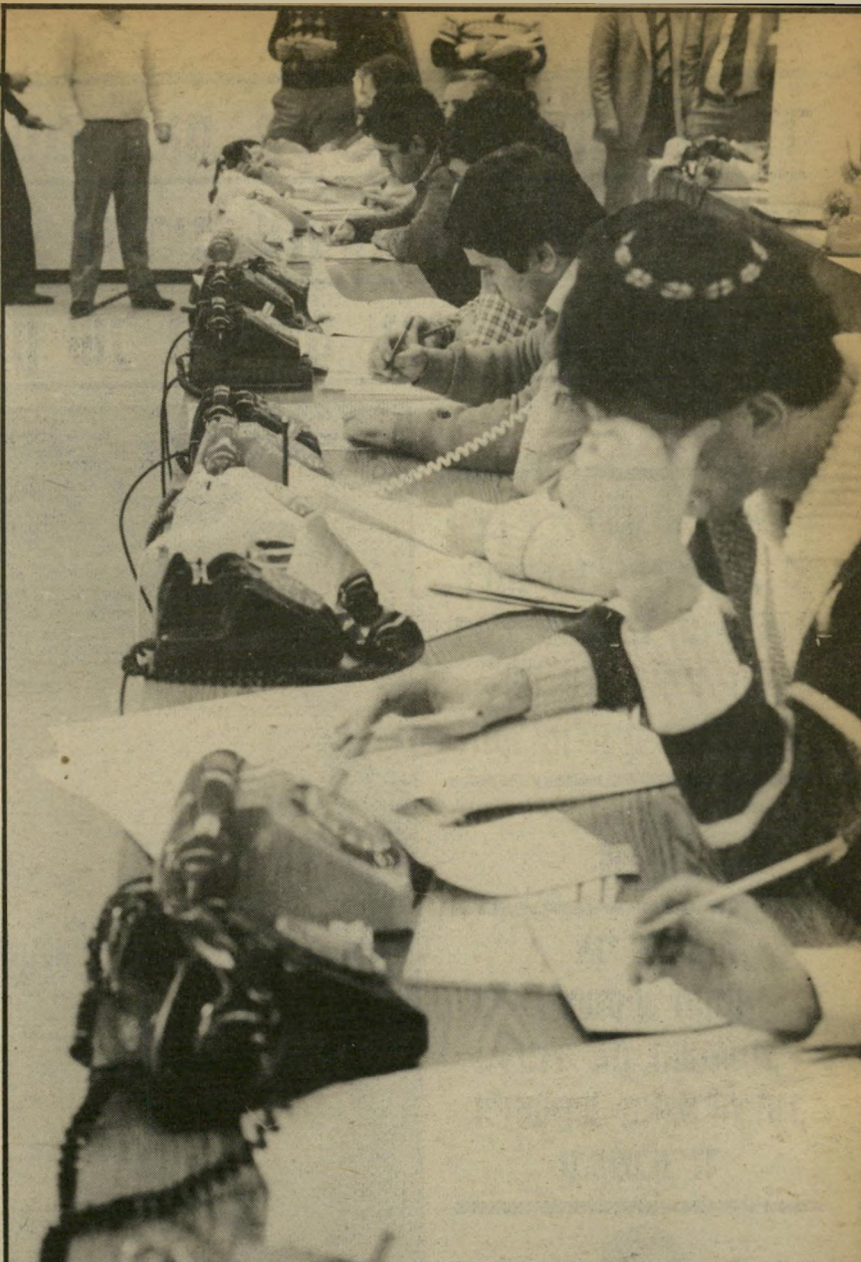
מכיוון שאני משתדל להימנע ממונחים כמו היסטריה, בהלה ומפולת.

מזרות תנועת המכירות הערה, כפי שאתה קורא למה ש- קרה, החלטתם לא להפסיק את המיסחר. מדוע?

יומתי התייעצות טלפונית עם כמה מ- חברי הדיקטוריון, והדיעה היתה שיש לקיים את המיסחר בצורה מסודרת, מתוך רצון להוסיף שמן למזורה.

למעשה, התפטרותו של ה- ד"ר חת שברע קודם לכן היתה השבך שהבעיר את המזורה.

אין ספק שמה שעמד מאחרי ההת- פטרות של הד"ר חת, היווה מאיץ ליוזמת החקיקתית של משרד-האוצר. צורת ה-

(המשך ממעמד 29)

אותו את כל השאלות שאדם מן הישוב, שאינו משחק בבורסה, שואל בימים אלה - ולו רק כדי להבין איך קרה מה שקרה ומה עוד עלול לקרות.

בניין הבורסה שוכן, כידוע, בפסד קולנוע, "תמר". זה די סמלי בעיניי, שהבניין שוכן ממול רחוב לילינגטון, הבורסה הראשונה והלא ממוסדת של תל-אביב. אותה בורסה שעוררה בזמנו את זעמו של נשיא הקונגרס היהודי, הד"ר חיים וויצמן, שטען כי עם העלייה הרביעית והחמישית והתפתחות השוק השחר הפכנו להיות ככל הגויים, והש- ווח את רחוב לילינגטון למכסיקו. למה דווקא למכסיקו אני עד היום לא יודעת. בפסד התגודדו עשרות אנשים שניאו לי על סף היסטריה. למעלה, בקומה הרביעית, באולם המיסחר, גיליתי מייד את המכרזים המתולתלת, שניהלה את המיסחר במהירות, מיומנות ויעילות - כפי שנאמר לי עלידי כתבנו הכלכלי מאיר תדמור. הצעירה, שהפכה בזמן האחרון לאחת הפנים המוכרות בסל- וויזיה, כמעט כוכבת, היתה מודעת לעצ- בנות שאחיה בברוקרים ובמבצעים של הבנקים. היה זה יום שני, שכונה לאחר מכן בשם "יום השני השחור". היא הפסיקה את החכרות וביקשה לא אחת מהקהל להתאזר בסבלנות, אולם הסבי- לנות פקעה באותו יום. איך אמר לי אחד הברוקרים? כל הזמן האכלנו את המשקיעים בכפית, כעת שפכנו להם את כל הדלי.

בדיווח בורסאיות עמו שם באותו יום. בדיווח עזובות, אני מניחה. המשי- פט "אפשר להרוויח אלף אחוז אבל להפסיד רק מאה אחוז", נשמע כל הזמן. אחד מהאישים הבולטים בבורסה, שקיבל שיהת טלפון מאחד האישים הבולטים במישרד-האוצר, דיווח לו על הקורה ואמר: "היום אין מוכרים וקרי- נים, היום יש רק קופצים".

קומה אחת למטה, בקומה השלישית, יושב יוסי ניצני. יחסית למה שהתרחש בקומה מעל ולמה שהראה המחשב, הוא היה רגוע לחלוטין. אלא שבמהלך הר-

יתכן כי הידיעה של היוזמה של מישרד-האוצר הודלנית